

بیمه‌های توافقی و توسعه چتر بیمه‌ای

با توجه به جمعیت حدود ۳۰ درصدی جامعه که از مزایای پوششی بیمه‌های اجتماعی بهره‌مند نیستند، بیمه‌های توافقی رویکرد و سازوکاری مناسب برای گسترش بیمه‌های اجتماعی محسوب می‌شوند. از آنجا که منطق بیمه‌های اجتماعی بر پایه اشتغال بنا شده، در راستای توسعه پوشش بیمه‌ای جامعه، ابتدا پوشش کامل شاغلان باید مورد توجه قرار گیرد. در این صورت افراد تبعی شاغل دارای بیمه نیز از مزایای این پوشش نظیر خدمات بیمه و درمان بهره‌مند خواهند شد. یکی از چالش‌های اساسی در مسیر گسترش چتر بیمه‌های اجتماعی برای تمامی گروه‌های شاغل، در ارتباط با مشاغل بدون رابطه مزدبگیری است؛ زیرا جمعیت ۳۰ درصدی شاغلان بدون پوشش بیمه‌ای از این دسته محسوب می‌شوند. با توجه به پوشش بیمه‌ای بیش از ۹۰ درصد شاغلان مزدبگیر، این رقم در باره شاغلان غیرمزدی نزدیک به ۵۰ درصد است. یعنی در صورت حداکثری شدن پوشش بیمه‌های اجتماعی برای افراد شاغل، باید برای پوشش این گروه‌ها اقدامی اساسی در دستور کار باشد. سازمان تأمین اجتماعی به واسطه ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های موجود، قابلیت پوشش بیمه‌ای شاغلان غیرمزدی را دارد. در این راستا، طرح‌های مربوط به بیمه‌های خاص شامل بافندگان، رانندگان، کارگران ساختمانی، باربران، خادمان مساجد و کارفرمایان صنفی و حرف و مشاغل آزاد و بیمه‌های توافقی از طرف تأمین اجتماعی در دوره‌های مختلف طراحی و اجرا شده است. با توجه به عدم آینده‌نگری برخی شاغلان، نبود تسلط کافی به قوانین و دستورالعمل‌های بیمه‌ای و همچنین مزایای بیمه‌شدن و متفاوت بودن ماهیت و نوع مشاغل غیرمزدی، همچنان تعدادی از شاغلان بدون کارفرما، تحت پوشش بیمه‌های اجتماعی قرار ندارند. یکی از رویکردهای سازمان تأمین اجتماعی برای رفع خلأ بیمه‌ای مشاغل غیرمزدی، استفاده از ظرفیت بیمه‌های توافقی است که از طریق سامان‌دهی گروه‌های مشاغل با مشارکت نهادها به ساده‌سازی روند شناسایی و بیمه افراد کمک می‌کند. بیش از ۶۵ درصد پوشش سازمان تأمین اجتماعی مربوط به بیمه‌های اجباری و مشاغل مزدبگیری است که بر اساس بند الف ماده ۴ قانون تأمین اجتماعی با پرداخت حق بیمه توسط کارفرما بیمه می‌شوند. در این نوع پوشش، بیمه‌شدگان بدون اینکه رابطه مزدبگیری با کارفرما داشته باشند، بر اساس توافق سازمان با دیگر سازمان‌ها، تحت پوشش مقررات تأمین اجتماعی قرار می‌گیرند. در این رویکرد، متقاضیان از سوی دستگاه‌ها به تأمین اجتماعی معرفی و مسئولیت شناسایی متقاضیان واجد شرایط با این نهادها مرتبط خواهد بود. تاکنون ۳۲ گروه از گروه‌های اجتماعی از این طریق تحت پوشش قرار گرفته و بیش از ۱۵۰ هزار نفر از بیمه‌شدگان سازمان را افراد این گروه‌ها تشکیل داده‌اند. خلق منابع جدید و پایداری تأمین اجتماعی با رشد بیمه‌های توافقی از دیگر مزایای توسعه بیمه اجتماعی از مسیر جذب گروه‌های مختلف محسوب می‌شود. تأکید بر بیمه‌های توافقی علاوه بر اثرگذاری در افزایش پوشش بیمه‌ای و بروز پیامدهای مثبت برای تأمین اجتماعی، از طریق افزایش تعداد بیمه‌شدگان به پایداری مالی و جمعیتی سازمان کمک خواهد کرد. بنابراین بیمه‌های توافقی به عنوان طرح توسعه بیمه‌ای، پایداری اجتماعی کشور و پایداری مالی تأمین اجتماعی را به همراه خواهد داشت. توجه به تفاوت عمده مشاغل غیرمزدی و امکان تعیین دامنه‌های متفاوت دستمزد برای هریک از گروه‌های شغلی از جمله مزیت‌های این روش بیمه‌ای به شمار می‌رود. دستمزد اقشار مختلف شاغل در گروه‌های کاری از یکدیگر متفاوت است؛ در نظر نگرفتن این تفاوت‌ها در سطوح درآمد، علاوه بر داشتن پیامدهای نامطلوب برای بیمه‌شده در زمان مستمری‌گیری، نقش بازتوزیعی بیمه‌های اجتماعی را خدشه‌دار می‌کند. سهولت در شناسایی متقاضیان واجد شرایط و سامان‌دهی آن‌ها از طریق یک سازمان طرف حساب با تأمین اجتماعی از دیگر مزیت‌های این گونه پوشش بیمه‌ای است.

امید می‌رود سازمان تأمین اجتماعی با استفاده از ظرفیت گسترده بیمه‌های توافقی بتواند علاوه بر افزایش پوشش بیمه‌ای شاغلان، تفاوت مشاغل غیرمزدی را به روش نوپهتری شناسایی و جذاییت پوشش بیمه‌ای را برای گروه‌های مختلف درآمدی تأمین کند. به این واسطه گسترش چتر بیمه‌ای، ارتقای پایداری تأمین اجتماعی، بازتوزیعی بهتر بیمه‌های اجتماعی و بهره‌مندی بیشتر جامعه از مزایای گسترده خدمات بیمه‌ای، درمانی، بازنشستگی و انواع تعهدات کوتاه‌مدت و بلندمدت تأمین اجتماعی محقق می‌شود.

از حفظ سرمایه و سوددهی بالا تا بهره‌مندی از پرتفوی متنوع

مهم‌ترین الزامات سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی

در اولویت و هدف سوم مورد توجه راهبران این نهادهاست، با این رویکرد حضور کمتر در حوزه مدیریتی بنگاه‌ها در دستور کار قرار دارد. ترکیبی از سه ویژگی مذکور نشان‌دهنده جهت‌گیری صندوق‌های بیمه‌ای در ارتباط با موضوع سرمایه‌گذاری است.

قوانین بیرونی حوزه سرمایه‌گذاری

این کارشناس بیمه‌های اجتماعی گفت: «در کشور ما حوزه راهبری صندوق‌های بیمه‌ای و چگونگی مدیریت سرمایه‌گذاری در این سازمان‌ها به قوانین حاکم مرتبط می‌شود. در واقع سازمان‌های بیمه‌ای و بازنشستگی تابع قوانین تحمیلی از بیرون این نهادها هستند.» او در ادامه سازمان تأمین اجتماعی، صندوق بازنشستگی کشوری، صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر و صندوق بازنشستگی فولاد را به ترتیب بزرگ‌ترین نهادهای بیمه‌گر اجتماعی در کشور دانست و افزود: «ترکیب حاکم بر موضوع سرمایه‌گذاری این نهادها، بیمه اجتماعی، بیابانگر عدم انتخابی بودن صندوق سرمایه‌گذاری این سازمان‌ها و صندوق‌هاست. به عبارت دیگر بخش قابل توجهی از این دارایی‌ها در قالب شرکت‌ها و سهام از سوی دولت بابت رد دیون به این صندوق‌ها پرداخت شده است. این صندوق‌ها شاید در دوره‌های مختلف تمایلی برای خرید سهام یا در اختیارگیری مدیریت این شرکت‌ها نداشته‌اند. نکته اینجاست که در برخی شرایط، دولت‌ها با مصوباتی در چارچوب تحمیلی و تکلیفی محقق شده است. از شرکت‌هایی را به این نهادها واکذار کرده‌اند.»

حیدری اضافه کرد: «در شرایطی حتی بیش از ۵۰ درصد سهام یک شرکت به تأمین اجتماعی یا صندوق بازنشستگی کشوری واکذار شده و این میزان سهم در قالب مدیریتی، در اختیار این نهادها قرار گرفته است. در ارتباط با حوزه سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی می‌توان این گونه برداشت کرد که بخش قابل توجهی از مالکیت‌های بنگاهی و سهامی این سازمان در چارچوب تحمیلی و تکلیفی محقق شده است. از سوی دیگر همان دولت‌ها در قالب اصل ۴۴ قانون اساسی و برنامه هفتم توسعه کاهش بنگاه‌داری این صندوق‌ها و حرکت به سمت سهام‌داری را برای آنان تکلیف کرده‌اند. به عنوان نمونه قانون برنامه هفتم توسعه کاهش سهام‌داری صندوق‌های بیمه اجتماعی در شرکت‌ها را به حداکثر ۲۰ درصد اعلام کرده است؛ این قانون، واکذار بقیه سهام

اتحادی از درجه اهمیت بسیاری برخوردار است، افزود: «شکل سرمایه‌گذاری در صندوق‌های بیمه‌ای و اینکه چه شاخص‌هایی را شامل شود به تفکر و راهبری حاکم بر این نهادها، بیمه‌گر اجتماعی مرتبط است. در این حوزه بالاترین نرخ بازگشت سرمایه و وصول دارایی‌ها از اصول جدایی‌ناپذیر در حوزه سرمایه‌گذاری به‌شمار می‌رود.» او ادامه داد: «صندوق‌های بیمه‌ای در هر سرمایه‌گذاری باید دو هدف را دنبال کنند؛ یکی اینکه اصل سرمایه مورد آسیب قرار نگیرد به این معنی که به هر بازاری وارد نشوند و دیگر اینکه بالاترین میزان نرخ سرمایه‌گذاری در راستای بازگشت سرمایه در پرتفوی سرمایه‌ای لحاظ شود.»

حیدری یادآور شد: «اینکه چه سهمی از دارایی‌های صندوق در چه بخش‌هایی تقسیم شده و سرمایه‌گذاری از جنس سهام‌داری یا شرکت‌داری باشد، به تفکر سرمایه‌گذاری سازمان‌های بیمه‌ای در راستای تقسیم فعالیت در سهام‌داری، بنگاه‌داری و میزان ماندگاری حضور سهام در حوزه‌های مختلف برمی‌گردد. به همین جهت بررسی بازارهای صنایع مختلف نشان‌دهنده گرایش بسیاری از سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی است. این رویکرد مربوط به علت نرخ بالای بازدهی سرمایه در این حوزه است. سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی به دلیل اطمینان از نرخ بالای بازگشت سرمایه، مطلوبیت بیشتری را در اختیار صندوق‌های بیمه‌گر قرار می‌دهد. همچنین حضور صندوق‌های بیمه‌ای در حوزه داروسازی، سیمان و دیگر سبترهای پر بازده بازار تولید و سرمایه به خاطر اطمینان از سوددهی بالاتر نسبت به دیگر بخش‌ها اتفاق می‌افتد.»

رویه بیمه‌گران در جهان

حیدری با اشاره به رویکرد سوددهی در حوزه سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی، بیان کرد: «اینکه تفکر سرمایه‌گذار، تأمین‌کننده بالاترین میزان سوددهی برای صندوق‌های بیمه‌گر اجتماعی باشد را باید یک اصل در حوزه سرمایه‌گذاری این نهادها محسوب کرد. این نوع رویکرد در جهان و در حوزه راهبری بیمه‌های اجتماعی مورد توجه و در اولویت است.»

او گفت: «طبیعت سرمایه‌گذاری صندوق‌های بیمه‌ای به شکلی است که پرتفوی سرمایه‌گذاری را به گونه‌ای تنظیم کند تا اهداف اشاره شده را تأمین کند. همچنین حرکت به سوی سهام‌داری نیز در بسیاری سازمان‌های بیمه‌ای جهان

گزارش

مهنزایر انوند

روزنامه نگار

صندوق‌های بازنشستگی به واسطه حجم بالای تعهدات بیمه‌ای، درمانی، بازنشستگی و انواع خدمات دیگر نسبت به جامعه تحت پوشش، علاوه بر مدیریت درآمد – هزینه و راهبری جاری، نیازمند سرمایه‌گذاری برای تضمین تأمین منابع آینده‌ساز هستند. سرمایه‌گذاری با محوریت و تأکید بر حفاظت و صیانت از سرمایه، تحقق بالاترین نرخ سوددهی، حرکت به سمت سهام‌داری و دوری از مدیریت بنگاه‌های اقتصادی و در نهایت، پرتفوی متنوع، الزام حوزه سازمان‌های بیمه‌گر اجتماعی در مسیر تحقق راهبری کلان آینده‌نگر محسوب می‌شوند. علیرضا حیدری، کارشناس حوزه بیمه‌های اجتماعی در گفت‌وگو با «آینه نو» ضمن بیان روش درست راهبری کلان سرمایه و سرمایه‌گذاری موردنیاز صندوق‌های بازنشستگی، شاخص‌ها و مؤلفه‌های ضروری در راستای سرمایه‌گذاری مؤثر در این حوزه را تشریح کرده است.

سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه‌ای و بازنشستگی در سطح جهان، با پیروی از روش‌های نوین سرمایه‌گذاری، صیانت از سرمایه جامعه‌ذی‌نفعان و تحقق حداکثری سوددهی سرمایه و تجمیعی از پرتفوی سبهامی و مدیریّت بنگاه را در اولویت راهبری این نهادها قرار می‌دهند. راهبری کلان صندوق‌های بازنشستگی با چالش‌هایی همراه است؛ بخشی از مسائل در حوزه سرمایه‌گذاری به عنوان الزام تأمین منابع آینده این سازمان‌ها دیده می‌شود. انباشت دیون دولت‌ها به سازمان‌های بیمه‌گر اجتماعی در طول سال‌ها و تصویب واگذاری‌های تکلیفی در رد دیون این نهادها از سوی دولت از جمله مشکلات به‌شمار می‌روند. به‌طور ویژه، تکلیف به واکذار سهام و شرکت‌ها در رد دیون انباشته شده صندوق‌های بیمه‌ای و عدم مدیریت این سازمان‌ها در مدیریت کلان سرمایه‌گذاری منابع، چالشی اساسی در حوزه مدیریت سرمایه بیمه‌های اجتماعی محسوب می‌شود.

تولید ارزش افزوده از مسیر سرمایه‌گذاری

حیدری در ارتباط با تولید ارزش افزوده از طریق سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی گفت: «صندوق‌های بیمه‌ای در زمان شکل‌دهی و فعالیت و مادامی که به بلوغ می‌رسند و در شرایطی که در دوره‌های مختلف، نزول وضعیت یا پایداری بلندمدت را تجربه می‌کنند، باید بخشی از منابع را که به مصرف امور جاری آنان نمی‌رسد به سرمایه‌گذاری و تولید ارزش افزوده برای نسل‌های بعد اختصاص دهند.»

او توضیح داد: «این سرمایه‌گذاری در قبال تأمین منابع برای ایفای تعهدات در حوزه افراد تحت پوشش در سال‌های آینده فعالیت صندوق‌های بیمه‌ای هزینه می‌شود؛ به‌عبارتی بیمه‌های اجتماعی برای تضمین ارائه خدمات و پایداری بلندمدت سازمانی مجبور به سرمایه‌گذاری در جهت خلق منابع گسترده هستند. در این شرایط سرمایه‌گذاری موضوعی اجتناب‌ناپذیر برای سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه‌ای محسوب می‌شود.»

اهمیت نرخ بازگشت سرمایه و وصول دارایی

این کارشناس بیمه‌های اجتماعی با تأکید بر اینکه تحقق بالاترین نرخ بازگشت سرمایه و وصول دارایی‌های بیمه‌گران

بیمه‌شدگان اجباری فعال در کارگاه‌های

تولیدی، خدماتی و اقتصادی، به عنوان ۷۰ درصد مجموع افراد بیمه‌شده تأمین اجتماعی،

در مقایسه سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲، رشد ۴٫۶ درصدی را ثبت کرده‌اند. این رویه علاوه بر خلق منابع جدید در راستای تضمین خدمات آینده این نهاد، پایداری بیمه‌ای و مالی بزرگ‌ترین سازمان بیمه اجتماعی کشور را موجب شده است.

بر اساس آخرین داده‌ها، در سال‌های اخیر افزایش بیمه‌شدگان کارگاه‌های اجباری در سازمان تأمین اجتماعی محقق شده است؛ به‌طوری که این آمار از بالغ بر ۱۰ میلیون و ۱۷۵ هزار نفر در شهر یورماه سال ۱۴۰۰ به بیش از ۱۱ میلیون و ۲۸۰ هزار نفر تا پایان سال گذشته رسیده است. رشد تعداد این گروه از بیمه‌شدگان منجر به دریافت منابع بیشتر و اجرای بهتر تعهدات این نهاد بیمه‌ای در قبال همه گروه‌های مشمول می‌شود. آمارها حاکی از آن است که تعداد بیمه‌شدگان اجباری در این بازه زمانی ۱۱ درصد رشد و نرخ میانگین رشد سالانه این شاخص به ۴٫۶ درصد رسیده است. این در حالی است که در سنوات گذشته بین ۲ تا ۳ درصد رشد محقق شده بود.

تأمین ۸۶ درصد منابع از محل وصول حق بیمه

بیمه‌شدگان اجباری، جامعه کارگری و بخش عمده شاغلان بخش‌های دولتی و خصوصی را شامل می‌شوند. این افراد به‌صورت ماهانه مبالغی بابت حق بیمه به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت

مربوطه را مورد تأکید قرار داده است. این کارشناس بیمه‌های اجتماعی تأکید کرد: «این رویه در ارتباط با بانک رفاه کارگران نیز مورد نظر قرار گرفت تا جایی که ابتدا با ۱۰ درصد و در ادامه با سهام‌داری ۳۳ درصدی سازمان تأمین اجتماعی در این بانک تکلیف شد و واگذاری بخش قابل توجهی از سهام تأمین اجتماعی در این مجموعه بانکی به عنوان تکلیف اعلام شد.»

تکالیف سرمایه‌گذاری دولت‌ها

حیدری همچنین گفت: «در دوره‌هایی، سامان‌دهی سرمایه‌گذاری در سازمان‌های بیمه‌ای مطرح شد که مطابق آن در استراتژی بلندمدت، تبدیل یا جایگزینی برخی دارایی‌ها و سهام مورد توجه باشد که به دلایل متعددی این مسئله محقق نشد. در این شرایط صندوق‌های بیمه‌ای و بازنشستگی وارث تکالیف سرمایه‌گذاری تعیین شده از سوی دولت‌ها هستند. به‌عبارتی این نهادها، بیمه‌گر، کمتر در حوزه سرمایه‌گذاری دارای اختیار بوده‌اند.»

این کارشناس صندوق‌های بازنشستگی ادامه داد: «در شرایط اشاره شده، زمانی که با قوانین تکلیفی در حوزه سرمایه‌گذاری صندوق‌های بیمه‌ای مواجهیم، تصمیم‌سازی در ارتباط با تعیین تکلیف بخش سرمایه‌گذاری این نهادها، بیمه‌گر، معنای واقعی خود را از دست می‌دهد. در واقع مقررات تکلیفی، این موضوع را به‌صورت خودکار انجام داده و از سوی دیگر سیستم جرائم تعیین تکلیف نیز در این حوزه لحاظ شده است. اساساً فلسفه بنگاه‌داری و سرمایه‌گذاری در صندوق‌های بازنشستگی تحت‌تأثیر قوانین و انتقال دارایی‌های تکلیفی از طرف دولت‌هاست. بیمه‌های اجتماعی در وضعیت مذکور مجبور به انجام تکالیف مصوب دولت در حوزه سرمایه‌گذاری هستند.»

مدیریت سرمایه در قالب تعهدات

این کارشناس بیمه بیان کرد: «در نهایت اینکه مدیریت وجوه و سرمایه‌گذاری باید در قالب تعهداتی باشد که صندوق‌های بیمه‌ای نسبت به ذی‌نفعان خود دارند. امکان نگاه صرف و یک به این مسئله وجود ندارد و به این دلیل تکالیف نحوه و میزان تعیین پرتفوی سرمایه‌گذاری برای این صندوق‌ها و سهام‌داری یا بنگاه‌داری آنان مورد قبول نیست. طبیعتاً اقدامات این گونه و تصمیم‌سازی خارج از سازمان برای حوزه سرمایه‌گذاری صندوق‌های بیمه‌ای، اقتصادی به‌نظر نمی‌رسد. طبق خروجی موضوعات تشریح شده، صرف سهام‌داری یا بنگاه‌داری محض برای بخش سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی تأثیرگذاری لازم را ندارد یا بهترین راهکار محسوب نمی‌شود. اگر یک سرمایه‌گذاری به لحاظ سوددهی بالاترین بازدهی را برای صندوق‌های بیمه‌ای داشته باشد، طبیعتاً حضور در این فضا الزامی است؛ این بستر در سهام‌داری یا بنگاه‌داری مدیریتی ممکن است.» حیدری افزود: «حتماً هدایت سرمایه به سمت بازاری با ویژگی حفظ دارایی و سوددهی بیشتر، باید در حوزه سرمایه‌گذاری صندوق‌های بیمه‌گر مورد توجه و در اولویت باشد. البته در قالب سرمایه‌گذاری‌های بزرگ معمولاً سرمایه‌گذاری تک‌محصولی مورد توجه نیست بلکه تنظیم پرتفوی با درصد سهام غیریکسان در بخش‌های مختلف مدنظر است.» او ادامه داد: «تنوع پرتفو باید در مجموع، بالاترین نرخ سودآوری صندوق‌های بیمه‌ای را تضمین کند؛ اقدامات مدیریتی، سرمایه‌گذاری خرد یا دیگر انواع سرمایه‌گذاری در این بخش جای می‌گیرند.»

آینده خود و خانواده را تضمین کنند. بر اساس قراردادی بین سازمان تأمین اجتماعی، کارفرما و شخص بیمه‌شده، در بخش بیمه اجباری ۲۳ درصد حق بیمه توسط کارفرما و هفت درصد از حقوق کارمندان یا کارگران بابت حق بیمه توسط خود این افراد پرداخت می‌شود. این بیمه‌پردازی در دوران اشتغال به عنوان سوابق بیمه‌ای برای فرد شاغل لحاظ می‌شود و از طرفی با بیمه‌پردازی، امکان بهره‌مندی از مزایای حقوق بازنشستگی، استفاده از پوشش بیمه‌ای، از کارافتادگی، کمک‌هزینه ازدواج، غرامت دوران بارداری، مقرری بیمه‌یکباری و حقوق بازماندگان برای جمعیت تحت پوشش فراهم می‌شود. افزایش ضریب پوشش بیمه‌ای تأمین اجتماعی روند مطلوبی را در پیش گرفته است. هم‌اکنون از ۷۳ درصد افراد تحت پوشش بیمه‌های اجتماعی در کشور ۵۳ درصد از خدمات بزرگ‌ترین نهاد بیمه‌گر استفاده می‌کنند. بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی تحت عنوان بیمه‌های اجباری، اختیاری، حرف و مشاغل آزاد، توافقی و بیمه فراگیر خانواده ایرانی برای دانشجویان و زنان خانه‌دار از خدمات همه‌جانبه این سازمان امکان بهره‌مندی دارند. به‌طور میانگین در سال جاری ماهانه ۶۲ تا ۶۰ هزار میلیارد تومان برای اجرای تعهدات تأمین اجتماعی در قبال جامعه تحت پوشش هزینه شده است. ایفای تعهدات سازمانی نسبت به جمعیت بیمه‌شده اجباری اصلی و تبعی، بخش عمده این هزینه‌ها را در بر می‌گیرد.

بیمه‌پردازی، تضمین آینده بیمه‌شدگان

بیمه‌شدگان اجباری به دلیل پرداخت ماهانه حق بیمه می‌توانند از همه این خدمات استفاده کرده و از این طریق